

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobkyně CENTRUM a. s., v likvidaci, se sídlem Jana Želivského 2, 130 00 Praha 3, zastoupené JUDr. Janem Křivánkem, advokátem se sídlem Bělohorská 262/35, 169 00 Praha 69, proti žalovanému Finančnímu ředitelství pro hlavní město Prahu, se sídlem Štěpánská 619/28, 110 00 Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 18. 7. 2007, č. j. 11799/07-0500-102908,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 11. 6. 2007 odmítl Finanční úřad pro Prahu 3 žádost žalobkyně o poskytnutí informací týkající se jí uplatněných odpočtů daně z přidané hodnoty. Odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí zamítl žalovaný dne 18. 7. 2007 a napadené rozhodnutí potvrdil.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobkyně upozornila na to, že podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), je povinný subjekt v zásadě povinen poskytnout žadateli jakoukoli informaci i na základě neformální žádosti; odmítnout poskytnutí informace lze jen v případech stanovených zákonem. Ve vztahu k daňovému řízení není obecně stanoveno žádné omezení, naopak zákon – s ohledem na jeho § 10 – zjevně předpokládá poskytování informací o daňovém řízení. Odepřít lze pouze informaci, která se týká majetkových poměrů osob od žadatele odlišných, případně novou informaci, která vznikla při přípravě rozhodnutí povinného subjektu [§ 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb.]. Napadené rozhodnutí je podle žalobkyně

nepřezkoumatelné, neboť žalovaný se [v důsledku svého nesprávného právního názoru na vztah mezi poskytováním informací a nahlížením do spisu podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „daňový řád“)] nevypořádal se všemi námitkami vznesenými v odvolání. Dále je i nesprávné: poskytování informací je pojmem širším než nahlížení do spisu. Krom toho předmětem žádosti byla informace, která nevyplývala z daňového spisu, do něhož žalobkyně opakovaně nahlížela. Žádost směřovala k dokladům a stanoviskům správce daně formulovaným k žádosti orgánů Policie ČR, která jsou obsahem zachyceným v hmotné podobě na listině, a odpovídají tak definici pojmu informace podle § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. Obě stanoviska jsou protichůdná a neplyne z nich, z jakých skutečností vycházejí. Pokud by požadovaná informace nebyla informací ve smyslu § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., znamenalo by to, že finanční úřad neměl žádný podklad pro tvrzení o tom, že žalobkyně uplatnila odpočet DPH. Poskytnutí informace rovněž není vyloučeno ustanovením § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. (pokud by šlo jen o názor nebo by zde byla vytvářena nová informace, opět platí, že stanoviska byla vydávána bez podkladů).

Žalobkyně proto navrhla, aby soud zrušil rozhodnutí vydaná v obou stupních a vrátil věc k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě zdůraznil, že zákon č. 106/1999 Sb. vychází ze zásady obecného (veřejného) zpřístupnění všech informací z prostředí veřejné správy. Informace požadované žalobkyní však nemají a ani nemohou mít charakter veřejně přístupné informace: jedná se o informace z daňového řízení, které je vždy neveřejné. První dotaz se týká faktur konkrétní osoby (V. R.), která pro tento účel nezbavila správce daně mlčenlivosti. Druhý dotaz se týká stanovisek, která má žalobkyně sice k dispozici, ale domáhá se doplňujícího vysvětlení k nim, což není smyslem zákona. Krom toho obě stanoviska si neodporují a ani stížnost podaná k Ministerstvu financí neprokázala pochybení správce daně v tomto ohledu.

Žalovaný proto navrhl zamítnutí žaloby.

Při jednání konaném dne 22. 9. 2010 žalobkyně upravila petit žaloby a navrhla, aby soud zrušil rozhodnutí vydaná v obou stupních a zároveň uložil Finančnímu úřadu pro Prahu 3 jako povinnému subjektu poskytnout žalobkyni požadovanou informaci.

Ze správního spisu soud zjistil, že dne 6. 6. 2007 podala žalobkyně u Finančního úřadu pro Prahu 3 žádost o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb. Konkrétně žádala, aby jí správce daně sdělil,

- 1) jaký dokument v jejím daňovém spisu dokazuje, že žalobkyně uplatnila odpočet DPH ze dvou dokladů vystavených V. R.;
- 2) na základě jakých dokumentů dospěl správce daně k rozdílným závěrům ve svých zprávách adresovaných Policii ČR ze dne 31. 5. 2002 a ze dne 8. 10. 2003 a vztahujících se k šetření faktur uvedených shora. V prvním sdělení se uvádí, že „*správci daně se nepodařilo získat doklady, ze kterých by bylo patrné uplatnění šetřených faktur v daňových nákladech a odpočtech DPH*“, ve druhém sdělení již správce daně uvádí, že žalobkyni byl z titulu těchto faktur neoprávněně vyplacen odpočet DPH ve výši 6 900 000 Kč a zkrácení daně představuje 16 560 000 Kč, způsobená škoda činí 23 460 000 Kč.

Finanční úřad pro Prahu 3 ve svém rozhodnutí o odmítnutí žádosti ze dne 11. 6. 2007 uvedl, že žalobkyně v podstatě žádá o informace z vlastního pravomocně ukončeného

daňového řízení. Správu daní upravuje daňový řád, který je ve vztahu k zákonu č. 106/1999 Sb. zákonem zvláštním; zákon č. 106/1999 Sb. se tedy ve smyslu svého § 2 odst. 3 na požadované informace nevztahuje. k dotazu pod bodem 1) správce daně obecně sdělil, že písemnosti dokládající šetření prováděná k předmětným fakturám jsou součástí daňového spisu, jenž byl žalobkyni poskytnut k nahlížení. Žalobkyni nebylo vyhověno rovněž podle § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.: žalobkyně totiž nepožadovala obsah zaznamenaný na jakémkoliv nosiči (§ 3 odst. 3 zákona), nýbrž novou informaci, resp. názor povinného subjektu. K dotazu pod bodem 2) správce daně obecně uvedl, že odpovědi správce daně koncipované v různém čase vycházejí z vývoje daňového řízení (v prvním případě nepředložila žalobkyně vyžádané účetní doklady, a správce daně proto vycházel z původních zjištění).

Žalovaný se v rozhodnutí napadeném žalobou ztotožnil s názorem, že v této věci bylo na místě aplikovat § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb.; ustanovení § 2 odst. 4 a § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. byla použita podpůrně a jsou pro další argumentaci nadbytečná.

Žaloba není důvodná.

Žalobkyni lze obecně přisvědčit v tom, že právo na poskytování informací je institutem odlišným od práva nahlížet do spisu (zde do spisu daňového). Nahlížení do spisů bývá již ze své povahy omezeno na užší okruh subjektů, i jeho předmět bývá užší (srov. § 23 daňového řádu: „*Daňový subjekt* je oprávněn nahlédnout do spisů *týkajících se jeho daňových povinností*...“), zatímco právo na svobodný přístup k informacím je koncipováno jako právo obecně dané všem zájemcům o informace – příslušníkům veřejnosti (bez ohledu na jejich vztah k případnému správnímu řízení, z nějž informace vzešly) a vztahující se k širokému souboru informací; z takto široce pojatého osobního i věcného vymezení pak zákon teprve vyjímá určité typy informací či informace určitého obsahu, k nimž nemá mít veřejnost přístup.

Tento argument však v projednávané věci není na místě: žalobkyně totiž není jedním z neurčitého počtu příslušníků veřejnosti, který se shodou okolností zajímá právě o okolnosti odpočtů DPH u společnosti CENTRUM a. s., nýbrž je právě tím daňovým subjektem, o jehož daňové odpočty a o jehož daňové spisy jde. Stejně jako tedy nelze zužovat rozsah práva na svobodný přístup k informacím na rozsah nahlížení do spisu, nelze se ani domáhat práva na svobodný přístup k informacím tam, kde jde o vlastní daňovou povinnost daňového subjektu.

To ale spíše pro úplnost; v této věci jde především o to, jaké povahy byly informace, jejichž poskytnutí žalobkyně žádala. Žalobkyně chtěla vědět, jaký dokument v jejím daňovém spisu dokazuje uplatnění nároku na nadměrný odpočet DPH a z jakých dokumentů správce daně vycházel při formulaci dvou přípisů adresovaných Policii ČR, jejichž obsah – ač se týkají stejné věci – považuje žalobkyně za navzájem odlišný. K vlastnímu daňovému spisu žalobkyně přístup měla, což nepopírá; tvrdí však, že potřebné informace při nahlížení do spisu nenalezla.

V tom ale soud nespatřuje nedostatečnou vypovídací hodnotu daňového spisu ani to nepovažuje za skutečnost, která žalobkyni víceméně automaticky „zaručí“ přístup k informacím tak, jak jej upravuje zákon č. 106/1999 Sb. Požadované „informace“ jsou v podstatě závěry správce daně vzešlými ze shromažďování důkazních prostředků a z hodnocení důkazů ve vztahu ke konkrétní daňové povinnosti. V běžícím daňovém řízení se takové hodnocení zpravidla promítne do rozhodnutí o konkrétní výši daně a mělo by být řádně odůvodněno v rozhodnutí, jímž se ukládá daňová povinnost; není-li tomu tak, má daňový subjekt k dispozici opravné prostředky, případně žalobu ke správnímu soudu.

V projednávané věci správce daně učinil konstatování, o něž tu jde, až v době, kdy již předmětné daňové řízení bylo delší dobu skončeno. Stejně jako v běžícím daňovém řízení tu správce daně provádí určité právní hodnocení skutkových zjištění; nejde však o informaci ve smyslu § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., tedy o *jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči (...)*, nýbrž spíše o názor správce daně, založený na dříve provedeném dokazování. Samotné důkazní prostředky, na jejichž základě si správce daně učinil závěr o uplatnění nároku na odpočet daně – ať už se jednalo o účetní doklady, listiny o výpovědích svědků, záznamy o místním šetření apod. – mohla žalobkyně vidět přímo ve svém daňovém spisu; pokud jí to nestačilo, svědčí to o tom, že žalobkyně nechtěla získat *informaci* jakožto *obsah zaznamenaný na nosiči* (§ 3 odst. 3 zákona), nýbrž chtěla být obeznámena s tím, jaké vnitřní úvahy vedly správce daně k určitému právnímu závěru – tedy chtěla od správce daně jeho názor, obsah jeho právní úvahy, vysvětlení jeho myšlenkových postupů. Zákon č. 106/1999 Sb. ale neslouží k tomu, aby povinné subjekty informovaly žadatele o svých náhledech a názorech: podle jeho § 2 odst. 4 se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. Žalobkyně od správce daně nežádala informaci, která by byla nějakým způsobem zaznamenána: žádala od něj popis jeho myšlenkové činnosti, což ale zákon neumožňuje. (Soud k tomu poznamenává, že úvaha správce daně, jejíž vysvětlení se žalobkyně domáhala, nepochybně navazovala na hodnocení provedené již dříve v daňovém řízení vedeném se žalobkyní. Mají-li úvahy správního orgánu dopad do subjektivních práv a povinností žadatele – zde konkrétně do jeho daňové povinnosti – pochopitelně by měly být sděleny a zdůvodněny v rozhodnutí, které se daňové povinnosti týká, aby se dotčená osoba proti nim mohla bránit; to je ale otázka jiná, nesouvisející s poskytováním informací podle zákona č. 106/1999 Sb.)

Povinný subjekt v I. stupni označil několik důvodů, pro které se rozhodl informaci neposkytnout; soud považuje za přílehavý důvod podle § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. (žalobkyně nepožadovala informaci, ale názor), který byl pro odmítnutí poskytnout informaci dostačující. Ačkoli žalovaný poněkud zúžil argumentaci povinného subjektu a jako základní důvod pro odmítnutí poskytnout informaci označil důvod podle § 2 odst. 3, nezpochybnil nijak závěr, podle něž nemá žalobkyně na poskytnutí informace nárok ani z hlediska § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.: pouze tento argument považoval za podpůrný. I jeho rozhodnutí tak z pohledu soudu obstojí, protože důvod odmítnutí podle § 2 odst. 4 je v něm obsažen.

Žalobkyně se svými námitkami tedy neuspěla, protože „informace“, o níž žádala, byla ve skutečnosti názorem (úvahou, hodnocením), který se podle zákona č. 106/1999 Sb. neposkytuje; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost za podmínek stanovených v § 102 a násl. s. ř. s. u Městského soudu v Praze, a to ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozsudku. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej

zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze 22.září 2010

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Pekárková Marie